ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH LẠNG SƠN	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐỀ ÁN

Hỗ trợ người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ về nhà ở trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn

(Ban hành kèm theo Quyết định số 435/QĐ-UBND ngày 20/02/2025 của UBND tỉnh Lạng Sơn)

I. MỞ ĐẦU

1. Đặc điểm tự nhiên của tỉnh Lạng Sơn

Lạng Sơn là tỉnh miền núi, biên giới thuộc vùng Đông Bắc của Tổ quốc, với diện tích tự nhiên 8.310 km^2, dân số khoảng 802 nghìn người, trong đó người dân tộc thiểu số chiếm tỷ lệ gần 84 %, chủ yếu sinh sống ở khu vực nông thôn. Địa hình Lạng Sơn chủ yếu là đồi, núi chiếm hơn 80%, độ cao trung bình là 252m so với mực nước biển (nơi thấp nhất là 20m ở phía Nam huyện Hữu Lũng, cao nhất là đỉnh núi Mẫu Sơn 1.541m). Địa hình được chia thành ba tiểu vùng: vùng núi phía Bắc (gồm các núi đất xen núi đá chia cắt phức tạp, tạo nên nhiều mái núi có độ dốc trên 35^0), vùng núi đá vôi (thuộc Bắc Sơn - Văn Quan - Chi Lăng - Hữu Lũng có nhiều hang động sườn dốc đứng và nhiều đỉnh cao trên 550 m), vùng đồi, núi thấp phía Nam và Đông Nam bao gồm hệ thống đồi núi thấp xen kẽ các dạng đồi bát úp (độ dốc trung bình 10-25^0).

2. Sự cần thiết phải lập Đề án

Xóa nhà tạm, nhà dột nát là tiêu chí quan trọng để giảm nghèo bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống người dân, góp phần vào phát triển kinh tế - xã hội của mỗi địa phương. Tại Nghị quyết số 42-NQ/TW, ngày 24/11/2023 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng chính sách xã hội, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới đã đặt ra mục tiêu đến năm 2030 "xoá bỏ hoàn toàn tình trạng nhà tạm, nhà dột nát cho hộ nghèo, hộ cận nghèo, người dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai, biến đổi khí hậu"; theo Chỉ thị số 34-CT/TW, ngày 24/5/2024 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phát triển nhà ở xã hội trong tình hình mới cũng đặt ra mục tiêu "Phấn đấu đến năm 2030, cả nước xoá bỏ hoàn toàn tình trạng nhà tạm, nhà dột nát cho hộ nghèo, hộ cận nghèo, người dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai, biến đổi khí hậu"; Nghị quyết số 47-NQ/TU, ngày 09/9/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về thực hiện công tác giảm nghèo bền vững trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030 đề ra mục tiêu giai đoạn 2021- 2025 là "85% hộ nghèo sống trong ngôi nhà thuộc loại bền chắc (trong ba kết cấu chính là tường, cột, mái thì có ít nhất hai kết cấu được làm bằng vật liệu bền chắc) và có diện tích nhà ở bình quân đầu người từ 8m^2 trở lên".

Trong thời gian qua, các cấp ủy Đảng đã luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo triển khai đồng bộ, kịp thời chính sách hỗ trợ nhà ở cho các đối tượng được thụ hưởng. Các tổ chức chính trị - xã hội đã tổ chức tuyên truyền, vận động, giám sát thực hiện có hiệu quả các chương trình, chính sách hỗ trợ nhà ở. Qua đó, đã tạo sự đồng thuận, chuyển biến tích cực về nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp, các cơ quan, tổ chức, Nhân dân về vai trò, ý nghĩa, mục tiêu của công tác hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát; góp phần tích cực vào công tác giảm nghèo của địa phương.

Tuy nhiên, quá trình triển khai còn gặp nhiều khó khăn trong huy động nguồn lực để hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát; nhiều hộ người có công với cách mạng, gia đình chính sách, hộ nghèo, hộ cận nghèo, người dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai, biến đổi khí hậu còn khó khăn về nhà ở, không đủ khả năng xây mới hoặc sửa chữa do thiếu nguồn vốn thực hiện; tính đến đầu năm 2023 số nhà tạm, dột nát trên địa bàn tỉnh là 8.214 hộ. Với sự nỗ lực, cố gắng của các cấp, các ngành, từ năm 2023 đến nay, tỉnh đã và đang thực hiện hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát[1] cho 5.742 hộ/8.214 hộ bằng nguồn vốn từ các Chương trình mục tiêu quốc gia và các chương trình khác.

Thực hiện Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22/11/2024 của Chính phủ về mức hỗ trợ xây dựng mới hoặc cải tạo, sửa chữa nhà ở đối với người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ và tỷ lệ phân bổ vốn hỗ trợ từ ngân sách trung ương, tỷ lệ đối ứng vốn hỗ trợ từ ngân sách địa phương giai đoạn 2023-2025. Để hoàn thành hỗ trợ xóa 100% nhà tạm, dột nát cho người có công với cách mạng, gia đình chính sách, hộ nghèo, hộ cận nghèo, người dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai, biến đổi khí hậu trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn, trong đó đặc biệt để giải quyết tốt chính sách hỗ trợ nhà ở cho người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ. Đề án hỗ trợ người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn là bước cụ thể hoá chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước ta trong việc hỗ trợ người có công với cách mạng về nhà ở. Do đó, việc xây dựng đề án là hết sức cần thiết và là cơ sở để triển khai các bước tiếp theo.

3. Các căn cứ pháp lý xây dựng Đề án

- Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22/11/2019;

- Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng số 02/2020/UBTVQH14 ngày 09/12/2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

- Nghị định số 163/2016/NĐ-CP ngày 21/12/2016 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Ngân sách nhà nước;

- Nghị định số 131/2021/NĐ-CP ngày 30/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng;

---

[1] Nghị quyết số 188-NQ/TU ngày 25/10/2024 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy.

- Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22/11/2024 của Chính phủ về mức hỗ trợ xây dựng mới hoặc cải tạo, sửa chữa nhà ở đối với người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ và tỷ lệ phân bổ vốn hỗ trợ từ ngân sách trung ương, tỷ lệ đối ứng vốn hỗ trợ từ ngân sách địa phương giai đoạn 2023-2025;

- Công văn số 6696/BXD-QLN ngày 05/12/2024 của Bộ Xây dựng về việc triển khai thực hiện Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22 /11/ 2024 của Chính phủ.

II. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG NHÀ Ở ĐỐI VỚI NGƯỜI CÓ CÔNG VỚI CÁCH MẠNG VÀ THÂN NHÂN LIỆT SĨ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH LẠNG SƠN

1. Về số lượng nhà ở

Thực hiện Kế hoạch số 114/KH-UBND ngày 21/5/2021 của UBND tỉnh về triển khai thực hiện hỗ trợ người có công với cách mạng khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh, Sở Lao động Thương binh và xã hội đã triển khai kế hoạch thực hiện hỗ trợ xây dựng mới và sửa chữa nhà cho **1.175/1.180** hộ (437 hộ xây mới, 738 hộ sửa chữa), tổng kinh phí hỗ trợ 32.240 triệu đồng, đạt 99,6% kế hoạch đề ra; còn 05 hộ (03 hộ xây mới, 02 hộ sửa chữa) không triển khai thực hiện do các gia đình không có nhu cầu thực hiện. Tuy nhiên, hiện nay qua rà soát của UBND các huyện, thành phố, trên địa bàn tỉnh vẫn còn **117 hộ** người có công, thân nhân liệt sĩ còn đang sống trong nhà tạm, nhà dột nát cần được hỗ trợ.

2. Về chất lượng nhà ở

Qua khảo sát thực trạng của **117 hộ** người có công, thân nhân liệt sĩ có khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh thì phần lớn các hộ này có nhà ở không đảm bảo "3 cứng" (nền cứng, khung cứng, mái cứng), nhà ở chủ yếu được xây dựng từ các vật liệu sẵn có tại địa phương như: nhà cột gỗ, tường bằng phên tre nứa hoặc trát vách đất; nhà trình tường đất hoặc xây gạch đất không nung (gạch cay,..); mái lợp ngói máng hoặc bằng cỏ tranh; nền bằng đất tự nhiên đầm chặt…, không đảm bảo chất lượng sử dụng, có nhiều hộ nhà ở hư hỏng nặng, phải chống đỡ sử dụng tạm thời, nhưng chưa có điều kiện để xây dựng sửa chữa lại. Nhìn chung các ngôi nhà này đều mang tính tạm bợ, khả năng chống chịu với thiên tai, như: mưa lớn, giông bão là rất thấp, tuổi thọ của các ngôi nhà này thường chỉ từ 5 năm đến 10 năm. Nếu không được sửa chữa, tu bổ thường xuyên các ngôi nhà này sẽ bị xuống cấp rất nhanh chóng.

3. Đánh giá tác động của yếu tố khí hậu đối với nhà ở về đảm bảo an toàn khi xảy ra bão, tố, lốc trên địa bàn tỉnh

Đặc điểm khí hậu Lạng Sơn là khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa nhưng mang những nét độc đáo, riêng biệt như có mùa đông lạnh và khô nhất nước ta, chịu ảnh hưởng mạnh mẽ nhất của gió mùa Đông Bắc. Yếu tố khí hậu riêng biệt của tỉnh cũng làm ảnh hưởng không nhỏ đối với nhà ở về đảm bảo an toàn khi xảy ra bão, tố, lốc. Hằng năm trên địa bàn tỉnh thường xuyên xảy ra các thiên tai gây thiệt hại nghiêm trọng tới sản xuất và đời sống của nhân dân, có xu hướng tăng cả về tần suất, cường độ và xảy ra thường xuyên hơn (như sương mù, sương muối, lũ quét, nóng lạnh cực đoan, lốc tố, hạn, úng ngập, sạt lở đất…), khí hậu

phức tạp cùng với việc biến đổi khí hậu đang dần dần tăng lên đã ảnh hưởng tới an toàn của các ngôi nhà khi xảy ra bão, tố và lốc .

Nhà ở của các hộ sống trong nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh hầu hết đều không đảm bảo về chất lượng, thường xuyên chịu ảnh hưởng của các yếu tố khí hậu như: mưa to, mưa đá, giông lốc, băng giá, sạt lở, lũ quét.... nhà tạm, nhà dột nát của các hộ đang sinh sống chủ yếu tập chung ở các huyện vùng cao núi đá, địa hình đồi núi cao bị chia cắt mạnh, thời tiết khắc nghiệt, vật liệu xây dựng chủ yếu làm bằng đất, nhà tranh, tre, nứa lá, mái lợp ngói âm dương và một số vật liệu địa phương không bền chắc. Do ảnh hưởng bởi thời tiết, nhiều hộ thường bị tốc mái, đất đá sạt lở, sập đổ tường nhà khi mưa to kéo dài gây mất an toàn và thiệt hại về kinh tế cho các hộ gia đình.

4. Nhận xét, đánh giá chung về thực hiện các chính sách hỗ trợ nhà tạm, nhà dột nát cho người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ đã và đang thực hiện tại địa phương

4.1. Kết quả đạt được

Kế hoạch số 114/KH-UBND ngày 21/5/2021 của UBND tỉnh đã cụ thể hoá nội dung của Chỉ thị số 15-CT/TU ngày 27/7/2017 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo đối với công tác thương binh, liệt sĩ và người có công với cách mạng giai đoạn 2017-2025. Việc hỗ trợ người có công với cách mạng về nhà ở với mục tiêu hỗ trợ cải thiện nhà ở đối với người có công với cách mạng bằng hình thức xây dựng mới nhà ở hoặc sửa chữa nhà ở đã góp phần cải thiện điều kiện sống, từng bước cải thiện nhà ở cho người có công với cách mạng.

Đến nay trên địa bàn tỉnh đã thực hiện hỗ trợ đối với các hộ người có công với cách mạng phát sinh sau khi kết thúc Đề án hỗ trợ người có công với cách mạng về nhà ở theo Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ mang lại lợi ích thiết thực, góp phần ổn định cuộc sống đối với các hộ gia đình người có công với cách mạng có khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh. Kết quả thực hiện hoàn thành công tác hỗ trợ theo quy định, tỷ lệ hỗ trợ đạt 99,6% Kế hoạch đề ra *(xây dựng mới và sửa chữa nhà cho **1.175/1.180** hộ, trong đó: 437 hộ xây mới, 738 hộ sửa chữa, tổng kinh phí hỗ trợ 32.240 triệu đồng, đạt 99,6%; còn 05 hộ, trong đó 03 hộ xây mới, 02 hộ sửa chữa không triển khai thực hiện do các gia đình không có nhu cầu thực hiện).*

4.2. Về ưu điểm

Công tác hỗ trợ về nhà ở cho các hộ được thụ hưởng trên địa bàn tỉnh nhận được sự quan tâm, lãnh chỉ đạo của Tỉnh ủy, HĐND, UBND, UBMT Tổ quốc tỉnh và sự vào cuộc của các cấp, các ngành, các tổ chức đoàn thể, các doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh, đặc biệt là sự tham gia hưởng ứng của nhân dân trong quá trình triển khai, nỗ lực hoàn thành mục tiêu của các chương trình đã đề ra.

Ủy ban nhân dân các cấp đã tích cực đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động để có thêm nguồn lực xã hội hoá hỗ trợ thêm cho các hộ thuộc đối tượng được hỗ trợ, nhiều hộ gia đình đã được hỗ trợ thêm từ các tổ chức, đoàn thể.

Ngoài ra, UBND cấp huyện, cấp xã đã thực hiện tốt công tác theo dõi, giám sát, và vận động các tổ chức Đoàn thể, Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh,... giúp đỡ các hộ gia đình trong quá trình xây dựng, huy động nguồn lực hỗ trợ cả về vốn và nhân công để giúp đỡ những hộ gia đình không có khả năng tự xây dựng sửa chữa nhà ở.

Chương trình hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát cho hộ người có công với cách mạng đã tạo điều kiện cho các đối tượng được hỗ trợ về nhà ở tạo lập chỗ ở ổn định, yên tâm với cuộc sống sản xuất, góp phần tích cực trong công cuộc xoá đói giảm nghèo, ổn định chính trị, kinh tế, xã hội, an ninh quốc phòng trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn nói riêng và Chương trình mục tiêu Quốc gia nói chung.

4.3. Khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện

- Công tác chỉ đạo triển khai thực hiện của một số cấp ủy, chính quyền địa phương còn thiếu tập trung, chưa sát sao; sự phối hợp giữa các cơ quan, ban ngành, Ủy ban MTTQ, đoàn thể ở cơ sở chưa thường xuyên, chặt chẽ; công tác phối hợp với tỉnh trong triển khai thực hiện, tổng hợp, báo cáo còn chậm, chưa đạt yêu cầu. Quá trình thống kê, rà soát đối tượng thụ hưởng để tổng hợp, báo cáo phê duyệt một số nơi còn chưa chặt chẽ (còn thiếu, sót đối tượng phải phê duyệt điều chỉnh bổ sung).

- Một số hộ người có công có hoàn cảnh khó khăn, thu nhập thấp, việc xây dựng nhà ở đòi hỏi phải có chi phí đầu tư xây dựng lớn, trong khi gia đình không có kinh phí tích lũy để góp thêm xây dựng, nhiều hộ không chủ động được nguồn lực huy động từ dòng họ, người thân... do vậy, trong quá trình thực hiện còn phải phụ thuộc, không chủ động ảnh hưởng đến tiến độ chung của Kế hoạch. Nhiều đối tượng người có công tuổi cao, sức khoẻ yếu, thay đổi nhu cầu về nhà ở... dẫn đến phải trình UBND tỉnh phê duyệt điều chỉnh, bổ sung.

- Đối với các hộ người có công đã tự ứng kinh phí để xây dựng, sửa chữa do nhà ở bị hư hỏng, xuống cấp không đảm bảo an toàn, không thông báo cho UBND cấp xã để tổ chức kiểm tra, lập Biên bản xác nhận xây dựng giai đoạn, Biên bản hoàn thành đưa vào sử dụng nên việc lập hồ sơ hoàn công để hoàn thiện hồ sơ thanh toán đối với các hộ nêu trên còn gặp khó khăn.

III. ĐÁNH GIÁ PHƯƠNG THỨC HUY ĐỘNG VÀ QUẢN LÝ NGUỒN LỰC CỦA ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ THỰC HIỆN NHẰM HỖ TRỢ NHÀ Ở ĐỐI VỚI NGƯỜI CÓ CÔNG VỚI CÁCH MẠNG VÀ THÂN NHÂN LIỆT SĨ

1. Về phương thức huy động nguồn lực

Trong thời gian qua, để thực hiện chính sách hỗ trợ người có công với cách mạng khó khăn về nhà ở đã tập trung huy động các nguồn lực như: Nguồn hỗ trợ của Trung ương, của các địa phương và nguồn huy động của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân, nguồn kinh phí do gia đình tự huy động từ người thân, họ hàng hoặc bán gia súc, vay tín dụng từ ngân hàng... và nhiều hình thức hỗ trợ khác (hỗ trợ bằng hiện vật như: Vật liệu xây dựng, ngày công lao động...) để các hộ dân cải tạo, sửa chữa nhà ở.

2. Về quản lý nguồn lực của địa phương trong quá trình thực hiện hỗ trợ

nhà ở đối với người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ

Quá trình triển khai, các chương trình chính sách hỗ trợ về nhà ở trên địa bàn tỉnh luôn nhận được sự quan tâm, lãnh chỉ đạo của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh, UBND các cấp từ tỉnh đến cơ sở và các tổ chức chính trị xã hội. Dưới sự chỉ đạo, triển khai quyết liệt của các cấp, các ngành và sự tham gia hưởng ứng của nhân dân, nguồn lực hỗ trợ cả về vốn và nhân công được duy trì liên tục trong suốt quá trình thực hiện, đảm bảo hoàn thành được mục tiêu, tiến độ đề ra.

Ngay sau khi UBND tỉnh ban hành Quyết định giao bổ sung dự toán kinh phí chi ngân sách nhà nước cho các huyện, thành phố, cơ bản các huyện, thành phố đã kịp thời ban hành Quyết định giao bổ sung dự toán kinh phí cho UBND cấp xã để tiến hành giải ngân. Việc thực hiện thủ tục thanh toán kinh phí và chi trả tiền hỗ trợ của cấp xã đảm bảo đúng đối tượng, đúng số tiền hỗ trợ theo hướng dẫn của Sở Tài chính.

Hằng năm, người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ trên địa bàn tỉnh thường xuyên được Đảng, Nhà nước và chính quyền địa phương quan tâm, giúp đỡ bằng nhiều chương trình, chính sách hỗ trợ về nhà ở.

3. Về thực hiện việc quản lý sử dụng, cấp phát, thanh toán nguồn vốn cấp, vay tín dụng ưu đãi cũng như các nguồn vốn huy động khác

- Đối với kinh phí từ ngân sách nhà nước: căn cứ số kinh phí được phân bổ từ ngân sách Trung ương, UBND tỉnh phân bổ cho các huyện, thành phố để triển khai thực hiện; hỗ trợ thêm từ ngân sách địa phương, huy động từ các nguồn hỗ trợ khác để nâng cao chất lượng nhà ở cho các hộ gia đình được hỗ trợ.

- Đối với kinh phí từ nguồn xã hội hóa (chương trình chính sách do tỉnh vận động, triển khai thực hiện): UBND tỉnh giao Sở Lao động - Thương binh và xã hội là cơ quan thường trực, là đơn vị đầu mối tiếp nhận nguồn tài trợ, chủ trì phối hợp Sở Tài chính xây dựng và ban hành thủ tục nghiệm thu và thanh, quyết toán kinh phí khi hoàn thành; Sở Tài chính là cơ quan trình UBND tỉnh giao kinh phí cho các đơn vị trực tiếp hỗ trợ xây dựng nhà ở tại cấp cơ sở để tiếp nhận và cấp phát kinh phí.

- Việc quản lý sử dụng, cấp phát, thanh toán nguồn vốn cấp, vay tín dụng ưu đãi cũng như các nguồn vốn huy động khác được các cấp, ngành thực hiện nghiêm, đảm bảo công khai, minh bạch đúng đối tượng thụ hưởng theo quy định.

4. Về cách thức hỗ trợ

Nhà nước hỗ trợ, cộng đồng giúp đỡ, hộ gia đình chủ động xây dựng nhà ở, địa phương đã triển khai thực hiện đa dạng, theo nhu cầu của hộ dân, cụ thể như: Đối với các hộ có khả năng tự xây dựng nhà ở thì Nhà nước giao vốn trực tiếp hoặc bảo lãnh mua vật tư để hộ dân tự thực hiện, vận động cộng đồng giúp đỡ ngày công lao động để xây dựng nhà dưới sự giám sát của chính quyền địa phương; đối với những hộ không thể tự xây dựng nhà ở, nhà nước hỗ trợ thuê nhà thầu xây dựng nhà sau đó bàn giao nhà cho hộ dân (Chủ hộ quản lý kiểm tra vật tư).

Ngoài nguồn vốn hỗ trợ, vốn vay, các hộ được hỗ trợ nếu có điều kiện huy động thêm từ đóng góp của gia đình, dòng họ thì có thể xây dựng nhà quy mô và chất lượng cao hơn tiêu chuẩn mẫu nhà quy định.

5. Đánh giá chung về việc thực hiện huy động và quản lý nguồn lực của địa phương trong quá trình thực hiện các chính sách hỗ trợ nhà ở đối với người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ đã thực hiện trong thời gian qua

- Cùng với sự quan tâm hỗ trợ của Trung ương đối với người có công nói chung, việc hỗ trợ nhà ở của tỉnh từng bước trở thành phong trào rộng rãi, huy động được sự đóng góp của nhiều thành phần, nhiều đối tượng trong, ngoài tỉnh.

- Công tác quản lý sử dụng nguồn lực trong quá trình thực hiện các chính sách hỗ trợ nhà ở đối với người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ đã thực hiện trong thời gian qua được thực hiện khá tốt, đảm bảo hỗ trợ đến tận hộ gia đình không để thất thoát tiêu cực; nguồn vốn hỗ trợ cấp phát kịp thời và đầy đủ, có kiểm ứa giám sát chặt chẽ, thanh quyết toán đúng theo quy định.

- Tuy nhiên, do tình hình kinh tế khó khăn nên việc huy động nguồn lực xã hội tham gia hỗ trợ nhà ở trong thời gian qua còn hạn chế.

IV. MỘT SỐ NỘI DUNG CỤ THỂ CỦA ĐỀ ÁN

1. Quan điểm, mục tiêu, nguyên tắc hỗ trợ

1.1. Quan điểm, mục tiêu

- Thực hiện hỗ trợ người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ về nhà ở; cải thiện điều kiện sống cho người có công với cách mạng theo chủ trương đền ơn đáp nghĩa của Đảng và Nhà nước nhằm huy động nguồn lực xã hội, kết hợp giữa Nhà nước và nhân dân cùng làm để toàn tỉnh phấn đấu đến tháng 6 năm 2025 xóa 100% nhà tạm, nhà dột nát cho hộ người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ.

- Đảm bảo các hộ được hỗ trợ có nhà ở an toàn, ổn định, từng bước nâng cao mức sống, góp phần xóa đói, giảm nghèo bền vững.

1.2. Nguyên tắc hỗ trợ

- Hỗ trợ trực tiếp đến từng hộ hộ người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ có nhà tạm, nhà dột nát; bảo đảm công khai, dân chủ, phát huy quyền làm chủ và sự tham gia tích cực, chủ động của cộng đồng và người dân; phù hợp với phong tục tập quán của từng địa phương; phù hợp với điều kiện thực tiễn và gắn với quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

- Việc hỗ trợ phải đảm bảo dân chủ, công khai, công bằng và minh bạch, tuân thủ các quy định của pháp luật và chính sách của Nhà nước.

- Huy động từ nhiều nguồn lực để thực hiện, kết hợp giữa Nhà nước và nhân dân cùng làm. Thực hiện hỗ trợ theo nguyên tắc: Nhà nước hỗ trợ trực tiếp một phần vốn, cộng đồng và các đoàn thể giúp đỡ, hộ gia đình tự tổ chức xây dựng nhà ở.

- Việc quản lý, sử dụng các nguồn vốn đảm bảo đúng mục đích, đúng đối tượng, tiết kiệm, hiệu quả và đúng quy định của pháp luật.

2. Yêu cầu về chất lượng nhà ở

- Đối với trường hợp nhà ở phải phá dỡ để xây dựng lại thì sau khi được hỗ trợ, nhà ở mới được xây dựng phải đảm bảo diện tích sử dụng tối thiểu 42m^2; trường hợp hộ độc thân thì diện tích xây dựng nhà ở nhỏ hơn nhưng không thấp hơn 30m^2.

- Yêu cầu chất lượng nhà sau khi được hỗ trợ xây mới hoặc sửa chữa phải đảm bảo "3 cứng" *(nền - móng cứng, khung - tường cứng, mái cứng)* và tuổi thọ căn nhà từ 20 năm trở lên.

- Các bộ phận nền, khung, mái của căn nhà phải được làm từ các loại vật liệu có chất lượng tốt, không làm từ các loại vật liệu tạm, mau hỏng, dễ cháy. Cụ thể:

+ "Nền cứng" là nền nhà làm bằng các loại vật liệu có tác dụng làm tăng độ cứng của nền như: vữa xi măng - cát, bê tông, gạch lát, gỗ.

+ "Khung cứng" bao gồm hệ thống khung, cột, tường kể cả móng đỡ. Tùy điều kiện cụ thể, khung, cột được làm từ các loại vật liệu: bê tông cốt thép, sắt, thép, gỗ bền chắc; tường xây gạch/đá hoặc làm từ gỗ bền chắc; móng làm từ bê tông cốt thép hoặc xây gạch/đá.

+ "Mái cứng" gồm hệ thống đỡ mái và mái lợp. Tùy điều kiện cụ thể, hệ thống đỡ mái có thể làm từ các loại vật liệu: bê tông cốt thép, sắt, thép, gỗ bền chắc. Mái làm bằng bê tông cốt thép, lợp ngói hoặc lợp bằng các loại tấm lợp có chất lượng tốt như tôn, phi brô xi măng.

+ Tùy điều kiện thực tế, các bộ phận nhà ở có thể làm bằng các loại vật liệu có chất lượng tương đương có sẵn tại địa phương đáp ứng tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, đảm bảo thời hạn sử dụng.

3. Đối tượng được hỗ trợ nhà ở

Hộ gia đình theo quy định tại khoản 1 Điều 99 Nghị định số 131/2021/NĐ-CP hiện đang ở và có hộ khẩu thường trú tại nhà ở là nhà tạm hoặc nhà bị hư hỏng nặng (kể cả các hộ đã được hỗ trợ theo các chính sách khác trước đây, trừ những hộ gia đình đã được hỗ trợ theo Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg ngày 26/4/2013 của Thủ tướng Chính phủ về hỗ trợ người có công với cách mạng về nhà ở).

4. Phạm vi áp dụng: Trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn.

5. Mức kinh phí hỗ trợ và số lượng hộ gia đình người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ được hỗ trợ nhà ở.

5.1. Mức kinh phí hỗ trợ (theo quy định tại Điều 3 Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22/11/2024 của Thủ tướng Chính phủ)

- Hỗ trợ 60 triệu đồng/hộ đối với trường hợp xây mới nhà ở.
- Hỗ trợ 30 triệu đồng/hộ đối với trường hợp cải tạo, sửa chữa nhà ở.

5.2. Kết quả tổng hợp số lượng hộ gia đình người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ được hỗ trợ nhà ở được UBND các huyện và thành phố phê duyệt:

BẢNG TỔNG HỢP SỐ LƯỢNG VÀ KINH PHÍ THỰC HIỆN PHÂN THEO TỪNG HUYỆN, THÀNH PHỐ

STT	Địa phương	Số lượng (hộ)			Kinh phí thực hiện (triệu đồng)			Ghi chú
		Cộng	Xây mới	Sửa chữa	Cộng	Xây mới	Sửa chữa	
1	Thành phố Lạng Sơn	02	01	01	90	60	30	
2	Huyện Hữu Lũng	17	05	12	660	300	360	
3	Huyện Chi Lăng	09	06	03	450	360	90	
4	Huyện Bắc Sơn	09	02	07	330	120	210	
5	Huyện Bình Gia	08	01	07	270	60	210	
6	Huyện Văn Quan	09	02	07	330	120	210	
7	Huyện Tràng Định	20	08	12	840	480	360	
8	Huyện Văn Lãng	09	03	06	360	180	180	
9	Huyện Đình Lập	01	0	01	30	0	30	
10	Huyện Lộc Bình	12	04	08	480	240	240	
11	Huyện Cao Lộc	21	12	09	990	720	270	
	TỔNG	**117**	**44**	**73**	**4.830**	**2.640**	**2.190**	

7. Nguồn vốn thực hiện:

Nguồn vốn quy định tại Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22/11/2024 của Chính phủ, gồm: Vốn ngân sách Trung ương (hỗ trợ: xây dựng mới nhà ở 60 triệu đồng/căn; sửa chữa nhà ở 30 triệu đồng/căn).

8. Xác định tổng số vốn thực hiện và phân khai nguồn vốn thực hiện

Tổng số vốn cần có để thực hiện: **4.830 triệu đồng** từ ngân sách Trung ương.

9. Cách thức thực hiện: theo quy định tại khoản 6 Điều 102 Nghị định số 131/2021/NĐ-CP của Chính phủ, như sau:

9.1. Trình tự thực hiện

a) Tại cấp xã:

- Các đối tượng đủ điều kiện được hỗ trợ nhà ở làm đơn đề nghị theo Mẫu số 01 Phụ lục IX Nghị định số 131/2021/NĐ-CP gửi Ủy ban nhân dân cấp xã nơi có nhà ở.

- Ủy ban nhân dân cấp xã có trách nhiệm thành lập Ban chỉ đạo thực hiện hỗ trợ nhà ở cho người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ của xã, gồm đại diện chính quyền cấp xã, đại diện Mặt trận tổ quốc cấp xã, đại diện Hội Cựu chiến binh cấp xã để tổ chức kiểm tra hiện trạng nhà ở của từng đối tượng có đơn đề nghị hỗ trợ nhà ở.

- Sau khi kiểm tra, Ủy ban nhân dân cấp xã lập danh sách đối tượng được hỗ trợ nhà ở trên địa bàn theo Mẫu số 02 Phụ lục IX Nghị định số 131/2021/NĐ-CP gửi Ủy ban nhân dân cấp huyện.

b) Tại cấp huyện: Ủy ban nhân dân cấp huyện rà soát, kiểm tra, đối chiếu, tổng hợp và phê duyệt danh sách đối tượng được hỗ trợ nhà ở trên địa bàn theo Mẫu số 03 Phụ lục IX Nghị định số 131/2021/NĐ-CP, báo cáo Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

9.2. Cấp vốn ngân sách Trung ương hỗ trợ làm nhà ở: theo phương án phân bổ kế hoạch vốn ngân sách trung ương giai đoạn 2022-2025 tại Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22 /11/ 2024 của Chính phủ.

9.3. Thực hiện xây dựng nhà ở: căn cứ số vốn được phân bổ từ ngân sách Trung ương, UBND tỉnh phân bổ cho các huyện, thành phố để triển khai thực hiện: Ủy ban nhân dân cấp xã chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra đôn đốc các hộ gia đình xây dựng và sửa chữa nhà ở đảm bảo yêu cầu về diện tích và chất lượng theo quy định và vận động các hộ gia đình tự tổ chức xây dựng hoặc sửa chữa nhà ở. Đối với hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn (già cả, neo đơn, tàn tật...) không thể xây dựng được, Ủy ban nhân dân các cấp xã phối hợp Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội phụ nữ, Hội nông dân và các tổ chức đoàn thể cùng cấp có liên quan tổ chức xây dựng cho các đối tượng này.

10. Tiến độ thực hiện: năm 2025.

Tháng 6 năm 2025: Hoàn thành việc xây dựng nhà ở cho toàn bộ các hộ đủ điều kiện hỗ trợ của Đề án. Tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện chính sách.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Xây dựng

- Chủ trì, phối hợp với các Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố và các ngành liên quan tổ chức thực hiện Đề án.;

- Hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện Đề án đảm bảo yêu cầu và tiến độ; tổng hợp và định kỳ báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh;

- Tổng hợp, báo cáo định kỳ hàng Quý (trước ngày 15 tháng cuối Quý), báo cáo năm (trước ngày 10 tháng 12 năm 2025) và đột xuất kết quả thực hiện cho UBND tỉnh để gửi các Bộ, ngành Trung ương theo quy định.

2. Cơ quan quản lý về lao động cấp tỉnh

- Hướng dẫn việc xác nhận đối tượng được hỗ trợ, phối hợp với các sở, ban, ngành kiểm tra, đôn đốc các đơn vị thực hiện Đề án.

- Phối hợp với cơ quan quản lý về tài chính cấp tỉnh và các Sở, ngành liên

quan kiểm tra, tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh phân bổ nguồn kinh phí (ngân sách tỉnh, nguồn huy động hợp pháp khác) để thực hiện việc hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh.

- Chủ trì, phối hợp với Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố rà soát, kiểm tra, đảm bảo đúng đối tượng được hỗ trợ.

3. Cơ quan quản lý về tài chính cấp tỉnh

Hướng dẫn công tác quản lý, cấp phát, thanh toán, quyết toán nguồn vốn hỗ trợ hàng năm theo quy định.

4. Cơ quan quản lý tài nguyên và môi trường cấp tỉnh

Chủ trì, phối hợp các Sở, ban, ngành và UBND các huyện, thành phố có liên quan theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền để giải quyết những khó khăn, vướng mắc thuộc lĩnh vực đất đai, kịp thời báo cáo đề xuất giải quyết đối với các trường hợp vượt thẩm quyền.

5. Báo Lạng Sơn, Đài Phát thanh và Truyền hình Lạng Sơn

Tổ chức tuyên truyền, phổ biến Đề án này và các văn bản hướng dẫn thực hiện có liên quan để các cơ quan, đoàn thể, nhân dân biết và giám sát việc thực hiện.

6. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Lạng Sơn

Phối hợp với các cấp chính quyền và các tổ chức thành viên Mặt trận tích cực vận động các doanh nghiệp, cộng đồng dân cư, các tổ chức và các cá nhân ủng hộ, giúp đỡ, hỗ trợ cải thiện nhà ở đối với người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ; đồng thời thực hiện chức năng giám sát quá trình triển khai thực hiện chính sách đảm bảo đúng mục tiêu và yêu cầu.

7. Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh

Đề xuất phương án đưa lực lượng về các địa phương để phối hợp việc thực hiện hỗ trợ người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ xây dựng, sửa chữa nhà ở trong trường hợp cần thiết.

8. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố Lạng Sơn

- Giao Chủ tịch UBND các huyện, thành phố phê duyệt danh sách điều chỉnh, bổ sung trong quá trình triển khai thực hiện hỗ trợ trên địa bàn quản lý. Trường hợp nội dung điều chỉnh, bổ sung vượt quá hạn mức về số lượng và kinh phí nêu tại Bảng tổng hợp tại điểm 3, Mục III của Đề án này thì báo cáo UBND tỉnh xem xét, quyết định.

- Tổ chức, chỉ đạo các phòng ban, đơn vị có liên quan, UBND cấp xã triển khai thực hiện theo quy định tại Điều 102 Nghị định số 131/2021/NĐ-CP và Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg.

- Báo cáo kết quả thực hiện định kỳ hàng Quý (trước ngày 10 tháng cuối Quý), báo cáo năm (trước ngày 05 tháng 12 năm 2025) hoặc đột xuất gửi về Sở Xây dựng, Sở Tài chính, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh.

VI. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Đề án Hỗ trợ nhà ở cho người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn năm 2025 theo Quyết định số 21/2024/QĐ-TTg ngày 22/11/2024 của Thủ tướng Chính phủ về mức hỗ trợ xây dựng mới hoặc cải tạo, sửa chữa nhà ở đối với người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ và tỷ lệ phân bổ vốn hỗ trợ từ ngân sách trung ương, tỷ lệ đối ứng vốn hỗ trợ từ ngân sách địa phương giai đoạn 2023-2025. Qua đó, giúp một bộ phận người có công, thân nhân liệt sĩ có khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn có nhà ở ổn định, từng bước nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và góp phần thực hiện mục tiêu giảm nghèo bền vững, củng cố lòng tin của nhân dân đối với cấp ủy, chính quyền các cấp tỉnh Lạng Sơn, góp phần quan trọng trong thực hiện tốt các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; quốc phòng được củng cố, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ổn định, chủ quyền an ninh biên giới được giữ vững. UBND tỉnh Lạng Sơn xây dựng Đề án báo cáo Bộ, ngành Trung ương để tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

2. Kiến nghị

Ủy ban nhân dân tỉnh Lạng Sơn kính đề nghị các Bộ, ngành Trung ương xem xét tổng hợp, bổ sung và bố trí kinh phí theo nội dung Đề án, làm cơ sở để tỉnh Lạng Sơn tổ chức triển khai thực hiện việc hỗ trợ nhà ở cho người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn năm 2025, đảm bảo nhu cầu về nhà ở cho nhân dân trên địa tỉnh Lạng Sơn./.